YABANCI DİLLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI UYGULAMA ÖĞRETMENİ DEĞERLENDİRME ANKETİ SONUÇ RAPORU

1. Anketin Kapsamı ve Katılımcı Profili

- **Kapsam ve Yöntem:** Anket, 2025-2026 eğitim-öğretim yılı Öğretmenlik Uygulaması sürecinin sonunda (8-10 Haziran 2026) programımızın öğretmen adaylarına mentörlük yapan uygulama öğretmenlerine çevrimiçi olarak uygulanmıştır. Altı açık uçlu sorudan oluşan ankete 10 uygulama öğretmeni yanıt vermiştir. Yanıtlar içerik analizi yoluyla temalar altında toplanmıştır. Katılımcıların kimliklerini korumak amacıyla görüşler K1-K10 kodlarıyla aktarılmış, kişiyi ya da görev yaptığı okulu tanımlanabilir kılacak ayrıntılara raporda yer verilmemiştir.
- **Katılımcı Profili:** Katılımcıların beşi lise, üçü ortaokul, ikisi ilkokul düzeyinde görev yapmaktadır; cinsiyet dağılımı dengelidir (5 kadın, 5 erkek). Öğretmenlikteki kıdem 10 ile 30 yıl arasında değişmekte olup ortalama 20 yıldır. Mentörlük deneyimi 1 ile 18 yıl arasında değişmektedir (ortalama 7,7 yıl); katılımcıların yedisi dört yıl ve üzeri mentörlük deneyimine sahipken üçü bu süreçte ilk yılını tamamlamıştır. Bu dağılım, raporun hem uzun süredir programla birlikte çalışan hem de sürece yeni katılan öğretmenlerin bakış açısını yansıttığını göstermektedir.

2. Öğretmen Adaylarının Mesleki Yeterlikleri

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Uygulama öğretmenlerinin tamamı öğretmen adaylarının mesleki yeterliklerini genel olarak olumlu değerlendirmiş; katılımcıların büyük çoğunluğu adayları "iyi yetişmiş", "donanımlı" ya da "iyi düzeyde" olarak nitelendirmiştir. Adayların program kazanımlarını gözeten, yenilikçi ders planları hazırladıkları, öğrenci merkezli yöntem ve teknikleri etkili biçimde kullandıkları ve teknolojik araçlarla öğrenme ortamını zenginleştirdikleri belirtilmiştir. Derslere planlı ve özenle hazırlanmış olarak girmeleri, öğrencilere karşı ilgili ve yapıcı tutumları, geri bildirime ve öz değerlendirmeye açık olmaları öne çıkan güçlü yönlerdir. Bir katılımcı, adayların uygulama sürecinde *"kendi zayıf ve güçlü yönlerini gör[dükleri], gerekenleri güçlendir[dikleri]"* bir geçiş dönemi yaşadığını vurgulamıştır (K1).
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Katılımcıların dördü genel olumlu değerlendirmelerinin yanında belirli gelişim alanlarına dikkat çekmiştir. Adayların akademik açıdan yeterli olmalarına karşın uygulamada özellikle öğrenciyle iletişim ve sınıf yönetimi konularında geliştirilmeleri gerektiği (K4); zamanı etkili kullanma, dersi toparlama (kapanış) ve ödevlendirme becerilerinin ise diğer yeterliklere kıyasla "kabul edilebilir" düzeyde kaldığı (K8) ifade edilmiştir. Yeterlik düzeyinin adaydan adaya farklılaştığı, bazı adayların daha gayretli ve istekli olması gerektiği (K9) ve uygulama sürecinde bazı adayların özgüveni artarken bazılarının yapamayacakları yönünde kaygı taşıdığı (K1) belirtilmiştir.

3. İngilizce Öğretmenliğine Hazırbulunuşluk

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Katılımcıların tamamı adayların İngilizce öğretmenliğine hazırbulunuşluklarını yeterli ya da yüksek bulmuştur. En sık vurgulanan güçlü yön, adayların İngilizceyi doğru ve akıcı biçimde kullanabilmeleridir (K3, K6, K9). Dil öğretimi yöntemlerine hâkimiyet, dijital materyal hazırlama yetkinliği, ders planlamasında öğrenci

seviyesinin gözetilmesi ve sınıf dilinin öğrencilerin düzeyine göre uyarlanabilmesi öne çıkan diğer özelliklerdir. Adayların uygulamanın ilk haftalarından itibaren sınıflara kolayca uyum sağladıkları (K7), akademik açıdan hazır oldukları ve uygulama süreci boyunca özgüvenlerinin arttığı (K1) ifade edilmiştir. Bir katılımcı adayların hazırbulunuşluğunu *"oldukça yüksek ve tatmin edici"* olarak nitelendirmiştir (K6).

- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Bazı adayların ders hazırlığında eksiklikler bulunduğu ve bunun ders anlatımı sırasında eksik ya da hatalı bilgi aktarımına yol açabildiği belirtilmiş; bu konuda adaylara ek destek sağlanmasının başarıyı artıracağı önerilmiştir (K9). Adayların duyuşsal açıdan büyük ölçüde hazır olduğu, ancak bunun tüm adaylar için aynı düzeyde geçerli olmadığı (K1) ve bazı becerilerin ancak meslekte deneyim kazanıldıkça şekilleneceği (K4, K10) dile getirilmiştir.

4. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Değerler

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Bu başlık, değerlendirmelerin en olumlu olduğu alandır. Katılımcıların tamamı adayların öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği tutum ve değerlere sahip olduğunu belirtmiştir. Adayların öğrencilere sevgi, sabır, hoşgörü ve adalet duygusuyla yaklaştıkları; sorumluluklarını zamanında yerine getirdikleri, mesleki etik ilkelere bağlı kaldıkları ve okulun işleyişine uyum sağladıkları vurgulanmıştır. Adayların mesleğe hevesli (K8), gayretli ve özverili (K9) oldukları, öğrencilerin ilgi ve isteklerini önemsedikleri ve *"çocuklar tarafından çok sevildikleri"* (K7) aktarılmıştır. Adayların sahada karşılaştıkları sorunlarla kolayca baş edebildikleri (K2) de belirtilmiştir. Bir katılımcı, adayların tutumlarının kendi kuşakları ortalamasının belirgin biçimde üzerinde olduğunu ve bunda bölümün uygulama sürecindeki yordamının etkili olduğunu düşündüğünü ifade etmiştir (K1).
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Bu alanda belirgin bir eksiklik bildirilmemiştir. Yalnızca bir katılımcı, kuşaklar arası farklılıklar nedeniyle adayların tüm davranışlarını tam olarak uygun bulmadığını, ancak bunun genel olumlu tabloyu değiştirmediğini belirtmiştir (K1).

5. Farklı Yaş, Seviye ve Okul Tiplerindeki Öğrencilerle Çalışma Yeterliği

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Katılımcıların çoğu adayların farklı yaş, seviye ve okul türlerindeki öğrencilerle çalışabilecek yeterlikte olduğunu düşünmektedir. Adayların bireysel farklılıkları dikkate alarak etkinlikleri uyarlayabildikleri, her düzeye uygun esnek yöntem ve materyaller geliştirebildikleri ve öğrenci ihtiyaçlarına hızla uyum sağlayabildikleri belirtilmiştir (K3, K6). Bir katılımcı tüm adayların her seviyede İngilizce derslerine girebileceği görüşündedir (K4). Ayrıca adayların öğrenciyi tanıma becerileri geliştikçe çok daha nitelikli eğitimciler olacakları öngörülmüştür (K8).
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Uyum sürecinin okul kademesine göre farklılaştığı görülmektedir. Bir katılımcı, adayların ortaokul sınıflarına daha kolay uyum sağladığını, ilkokulda ise uyumun daha uzun sürdüğünü; bazı adayların bu yaş grubunun *"çok fazla enerji, güler yüz, bol materyal"* gerektirdiğini ifade ettiklerini aktarmıştır (K7). Katılımcıların bir kısmı (K1, K5, K9) adayların farklı okul türlerinde ve farklı öğrenci profilleriyle çalışmasının kapsayıcılık ve özellikle sınıf yönetimi deneyimi açısından gerekli olduğunu vurgulamış; dönemsel okul değişikliğinin adaylara karşılaştırma yapma olanağı sunduğunu belirtmiştir. Bir katılımcı ise ilk dönemin adayların görece daha kolay uyum sağlayabileceği okullarda başlatılmasını, ikinci dönemde farklı profildeki okullara geçilmesini önermiştir (K1).

6. Uygulama Akademisyeni ile İş Birliği ve Sürecin Yürütülmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Katılımcıların tamamı uygulama akademisyenleriyle yürütülen iş birliğinden memnuniyetini dile getirmiştir. Akademisyenlerin tüm paydaşlara karşı

profesyonel, ilgili ve iletişime açık oldukları; adaylara ciddi ve ayrıntılı geri bildirimler verip bu geri bildirimlerin takibini yaptıkları (K4); mümkün olduğunca derslere katılarak adayları yakından gözlemledikleri ve gerçekçi dönütlerle onları *"bir adım daha ileri"* taşımaya çalıştıkları (K10) belirtilmiştir. Akademisyenlerin akademik bilgi ile uygulama deneyimi arasında bağ kurulmasına katkı sağladığı (K3) ve sürecin *"çok koordineli, ilgili ve ciddi bir çalışma"* içinde geçtiği (K5) ifade edilmiştir. Bir katılımcı, akademisyen ile mentör öğretmen arasındaki uyum ve iletişimin adayların görev bilincini doğrudan etkilediğini, akademisyenlerin mentörlere duyduğu güvenin de bu uyumda belirleyici olduğunu vurgulamıştır (K7).

- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Bu başlıkta olumsuz bir değerlendirme yer almamaktadır. Bununla birlikte bazı katılımcılar, mevcut işleyişin daha sık yapılacak üniversite-okul görüşmeleri ve geri bildirim oturumlarıyla (K3) ve akademisyen, mentör öğretmen ve aday arasındaki üçlü iş birliğinin güçlendirilmesiyle (K10) daha verimli hale getirilebileceğini belirtmiştir. Akademisyenlerin derslere katılımının "zaman zaman" gerçekleştiği yönündeki gözlem (K3), ders ziyaretlerinin sıklığının artırılabileceğine işaret etmektedir.

7. Genel Değerlendirme

- Anket bulguları, uygulama öğretmenlerinin programımızın öğretmen adaylarını genel olarak iyi hazırlanmış, mesleki değerleri içselleştirmiş ve dil yeterliği güçlü bireyler olarak gördüğünü ortaya koymaktadır. Uygulama akademisyenleriyle kurulan iş birliği, sürecin en güçlü bileşenlerinden biri olarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların dördü ek bir iyileştirme önerisi belirtmemiş, bir katılımcı ise bu soruyu akademisyenlere ve adaylara yönelik takdirini ifade etmek için kullanmıştır.
- Öte yandan sınıf yönetimi, zaman yönetimi, ders kapanışı ve ders hazırlığında içerik doğruluğu gibi uygulamaya dönük beceriler ile adaylar arasındaki bireysel farklılıklar izlenmesi gereken gelişim alanlarıdır. Bulgular 10 uygulama öğretmeninin görüşlerine dayandığından ve yanıtların bir kısmı kısa tutulduğundan genellenirken dikkatli olunmalı; sonuçlar öğretmen adayı ve uygulama akademisyeni görüşleriyle birlikte yorumlanmalıdır.

8. Öğretmenlik Uygulaması Sürecinin İyileştirilmesine Yönelik Öneriler

Uygulama öğretmenlerinin görüşlerinden hareketle öğretmenlik uygulaması sürecinin niteliğinin artırılması amacıyla şu adımlar önerilmektedir:

- Uygulama okullarının belirlenmesinde okul türü ve öğrenci profili çeşitliliği gözetilmeli; adaylar mümkün olduğunca iki dönemde farklı kademe ve okul türlerinde görevlendirilmelidir. İlk dönemin adayların görece daha kolay uyum sağlayabileceği okullarda başlatılması seçeneği değerlendirilmelidir.
- Üniversite-okul iş birliği, dönem içinde planlanan ortak görüşmeler ve geri bildirim oturumlarıyla kurumsal bir yapıya kavuşturulmalı; akademisyen, mentör öğretmen ve aday arasındaki üçlü iletişim güçlendirilmelidir.
- Adayların ders işleme fırsatları artırılmalı, uygulama süresinin uzatılmasına yönelik imkânlar değerlendirilmelidir.
- İkinci dönem uygulamasının okulların dönem başlangıcıyla eş zamanlı başlatılması değerlendirilmeli; böylece uygulamanın adayların dönem sonu sınavları ve mezuniyet süreçlerinden önce tamamlanması sağlanmalıdır.
- Bir mentör öğretmene düşen aday sayısı, nitelikli rehberlik sağlanabilecek düzeyde tutulmalıdır.

- Uygulama öncesinde sınıf yönetimi, zaman yönetimi, ders kapanışı ve ödevlendirme gibi uygulamaya dönük becerilere yönelik mikro-öğretim çalışmaları artırılmalı; adayların ders planları içerik doğruluğu açısından uygulama öncesinde gözden geçirilmelidir.
- İlkokul kademesinde uygulama yapacak adaylar, bu yaş grubuna özgü materyal ve etkinlik tasarımı konusunda önceden desteklenmelidir.